

COMPETITIO

AD

AGGREGATIONEM

JUSSU REGIS OPTIMI, ET EX MANDATO SUMMI REGIÆ UNIVERSITATIS MAGISTRI,
INSTITUTA ANNO 1830.

DE
CORPORIBUS EXTRANEIS
IN
TRACTU AEREO ADMISSIS.

Thesis

*Quam, Deo favente, in saluberrimâ Facultate Medicâ Parisiensi,
præsentibus competitionis judicibus, publicis competitorum disputa-
tionibus subjiciet et dilucidare conabitur, mense februario, anno mille-
simo octingentesimo trigesimo.*

A. BÉRARD,

SALUBERRA, FACULT. PARIS. DOCTOR MEDICUS ET PROSECTOR.

E TYPIS HIPPOLYTI TILLIARD,

VIA DICTA DE LA HARPE, N° 78.

1830.

JUDICES.

Præses DELENS.

Competitionis judices

{	BOUGON.
	DESORMEAUX.
	DUPUYTREN.
	ORFILA.
	RICHERAND.
	BAUDELLOCQUE.
	LISFRANC.

COMPETITORES.

DD. MAINGAULT.	DD. MARÉCHAL.
LECORCHÉ-COLOMBE.	LAUGIER.
SANSON.	GUERSENT.
DELMAS.	GINIEZ.
HALMA-GRAND.	THIERRY.
BOYER.	VIDAL.
JOBERT.	BÉRARD.

DE

CORPORIBUS EXTRANEIS

IN

TRACTU AEREO ADMISSIS:

LICET aer, in pulmonem irrumpens, nasi cavum aut oris partem-que pharyngis necessariò transcurrat, attamen eorum auctoritate innixus qui de rebus anatomicis tractaverunt, his verbis *tractu scilicet aereo*, hanc solam organorum respirationis partem designandam censeo, quæ ab orificio laryngis superiori usquè ad subdivisiones bronchiales panditur.

Exceptis tùm aere respirabili, tùm parvâ illâ muci copiâ quæ faciem tractûs aerei interiorem lubricare solet, omnia quælibet corpora, si in hunc-ce tractum ingerantur, corporibus extraneis annumeranda haud immeritò quidem non nullus affirmaverit. Fluida nihilominùs elastica noxia vel non respirabilia, in tractu aereo admissa, prætermittere libuit, neque de ullis nisi liquidis et solidis corporibus disserere.

De Liquidis.

Etiamsi à plerisque auctoribus qui de pathologiâ dixerunt omissa fuerint liquida extranea corpora , de his tamen breviter dicam ; quippè quæ sæpèsæpiùs respirationi suâ mole nocuerint asphyxiamque pepererint. Nulla autem ejusmodi corpora frequentius invenias quàm sanguinem, pus, materiem tuberculosam molliorem factam, aquam, alimenta liquida.

Quoad introïtum spectat, magnoperè alia ab aliis differunt.

I. Oriri nempè potest sanguis seu ex apoplexiâ pulmonari ; seu ex aperto aortæ arteriæ anevrysmate in pulmone, tracheâ aut bronchis ; seu ex vulnere thoracis parietem transfodiente pulmonemque lædente ; seu ex colli vulnere quo trachea offenditur.

II. Pus aliquandò effluit ex abcessu, propter tractum aereum sito ; (observatum est exitio fuisse feminæ quadraginta annos natæ abcessum qui, postquàm in laryngis ventriculo increvisset, laryngem demùm effluxo pure complevit. *Morgagni*) ; aliquandò ex ruptâ in bronchos vomicâ ; aliquandò irrumpente pariter in bronchos liquido puriformi quod sæpiùs in empyemate observatur, post ulceratam pulmonis superficiem aut gangrænâ correptam ; aliquandò ex intimo parenchymate hepatis, postquàm hujusce organi facies convexa diaphragmati, diaphragma basi pulmonis adhæsit, atque ea demùm ulceratione perforata fuerunt.

III. Haud ità rarò fit ut materiei tuberculosæ mollioris factæ magna copia subito erosum invadat bronchiale tubulum.

IV. Aquâ sæpenumerò occupari submersi hominis tractum aereum, irritâ sentiâ Dethardingianâ, censeo atque indè, eundem apud hominem emersum, respirationem fore impeditam. Viris artis obstetriciæ peritis itidem compertum est aquam amnios in tractu aërio retentam, postquam fœtus ex matris utero evasit, corporis

extranei vices gerere, prohibere scilicet à ducendo liberiùs et de more spiritu.

V. Liquida alimenta tractum aereum duplici viâ possunt invadere ; tùm per vulnus ulcusve ductum digestivum simul et respiratorium offendens, tùm per os ipsum laryngis superius (si fortè perturbetur deglutitio) : quâ quidem de re infrâ sum dicturus.

Liquida corpora iis præcipuè casibus suffocationem provocant ; scilicet :

1° Quum, apud vel robustum hominem, in tractum aereum tantâ copiâ affluunt ut aeris exclusi sedem occupent, solaque respiratorio nisu sollicitentur.

2° Quum etiam parvum liquidorum pondus expellere non valent debilitatæ vires respiratoriæ, uti observare est apud senes, neonatos, moribundos, quosdam submersos, quoscunque demùm causâ quâlibet spiritum ægrè ducentes.

3° Quum sanguis per bronchotomiæ operationem effusus in tractum aereum illabatur, adjecta nova suffocationis causa.

Iis verò symptomatibus suspicari licet corpora liquida tractum aerum obstruere ; scilicet :

Phænomenis suffocationem denunciantibus (quæ ulteriùs exponam), runco mucoso vehementiori, quem etiam remotus ab ægri lectulo notaveris atque per totum audiveris pectus, admotâ aure seu nudâ, seu stethoscopto instructâ.

Quod ad therapeiam spectat ; quid de apoplexiâ pulmonari, de anevrysmate, de thoracis vel colli vulnere, de ruptis vomicis, de submersis cæterisque.....? In morborum eorum curatione pars quædam est unicuique peculiaris, quam ad me non attinere opinor ; pars verò altera quæ spectat ad removenda corpora liquida, si ægrum in periculum inducant salusque ex eorum exitu sit speranda. Sic refert Sprengel Benivenium tracheotomiâ usum fuisse, uti puri apostematis

in larynge aperti exitum præberet. Eam verò partem liquidis solidisque corporibus communem ad solidorum therapeiam remitto.

Itaque ab ingrata illâ quæstionis parte discedo, historiam solidorum corporum aggressurus, quippèquam opusculi hujusce basim ac fundamentum ferè affirmaverim.

De Solidis Corporibus.

Corpora extranea solida quæ in tractu aereo observata sunt, aut intus nata creverunt, aut ab exteriori venientia admissa fuerunt. Hæc, polypos scilicet laryngis, observatos à professoribus *Pelletan, Desault*, atque ab aliis, sive membranas croupales, ad me neutiquam pertinere censeo, ut patet ex ipso quæstionis themate. Illa autem inter se plurimùm differunt tum naturâ, tum formâ, tum densitate, tum superficie, tum situ, tum mobilitate atque immobilitate, tum introitus modo, tum libertate vel adhæsione.

In tractu igitur aereo occurrerunt : phaseoli faba, *Pelletan, Boyer, Marjolin, Riedlinus, Raw, Laromiguière, Muys, Verdier*, etc., etc.; cerasi nucleus, *Mém. ac chir., Sennert. Desault, eph. cur. nat.*; globuli forma (*moule de bouton*) *Pelletan*; glans plumbea, *Bartholin, Verduc, Delius*; malè digesta alimenta, *Corvisart, Morgagni*; calculus (*un caillou*) *Pelletan*; maxilla scombri (*mach. de maquereau*), *Pelletan*; nummus aureus, *Louis*; ducatum, *Hechsteterus*; nucis avellanæ putamen, *Tulpius, Benedictus*; nummus argenteus decem assibus constans, *Prof. Dupuytren*; spina ferrea (épingle), *Lamartinière, Sue*; acus, *Blandin*; ascarides lombricoïdes, *Haller, Ephem. nat. cur.* spica frumenti; agarici communis fragmentum, *Heister*; botuli frustulum, *Stehelin*; pars quædam tendinosa è vitulo excerpta, *Pelletan*; castanæ fragmentum, *Marcellus Donatus*; idem polypi à pharynge delapsi; idem amygdalis; armeniacy mali amygdala (*amande d'abricot*), *Lescure*; nucleus pruni,

Hagendorn; ossiculum, *Riedlinus*, *Sue*, *Stalpart Vanderwiel*, *Bonnet*, *Verduc*, *Lescure*, *Desault*; pannus, *Pelletan*; pilula, *Marcellus Donatus*, *Benedictus*; turundæ, *Fab. de Hilden*, *Tulpius*; pars pomi, *Schenckius*; musca quâ papam Adrianum Quartum præfocatum narrat *Gottfridius*; globus filorum laneorum, *Blancard*; ficus; uvæ passæ acinus, quo dicunt poetam Anacreonta interemptum; granum integrum uvæ, *Marcellus Donatus*, *egomet*; stupa (étoupe), *Percy*; Acephalocystis, etc., etc., etc.

De introitus modo. — Corpora extranea solida in tractu aereo, sive per ipsum orificium laryngis, sive per hiatum parietum anormalem admittuntur.

Prima variis modis ingrediuntur :

1°. Si quis conetur solerter, ore aperto, corpus in aera missum accipere, fieri potest ut laryngem corpus illud rectè petat, adjuvante simul tum cervicis situ, tum fortuito et vehementi aspirationis nisu.

2°. Alimentis etiam invadi potest tractus aereus, si quis vomitum coercere nitatur, ut patet ex observatione celeberrimi *Corvisart*, sive obsteterit alia quælibet causa, ut in exemplo quodam à *Morgagni* citato videre est. Notandum tamen alimenta in ductu aereo post mortem inventa non satis per se esse ut necessariò concludamus illa, vivo homine, fuisse introducta; quum ipsa, post mortem, introduci potuerint, propter phœnomena cadaverina.

3°. Per deglutitionem, tres sunt causæ cur corpora extranea os laryngis subeant :

a. Quotiescumque, vel integrâ organorum fabricâ, atque alimentis jam pharyngem obtinentibus, subito perturbatur deglutitio convulsivo, ut itâ dicam, respirationis motu; ut accidit, ex. gratiâ, apud ridentes et sternutantes.

b. Quum deglutitionis organa paralysi vel spasmo afficiuntur; uti

observare est apud apoplecticos, moribundos, nervosas, ut aiunt, quasdam mulieres.

c. Quum denique eroditur atque penitus aboletur epiglossis. Quantumque etenim sit momenti physiologistæ recentioris sententia, tamen ex observationibus à *Reichel*, *Rudolphi*, *Sachse*, *Pelletan* excerptis constat sæpissimè perturbari degluttonem, alimenta quin imò in tractum aereum ingurgitari, si destruat vel contorta indurescat epiglossis.

Porrò, quum os laryngis superius glottidisque rimula nulla admittere possint corpora nisi ipsorum diametris accommodata, inde insequitur ut corpora ampliora in larynge deprehendantur, quæ tracheam ingredi numquam potuerint.

Quod autem secunda spectat, id est corpora trans parietes invadentia, ea modò per vulneratas, modò per lentè erosas ductûs aerii parietes ingrediuntur.

Ad primum ordinem referri potest exemplum suprâ citatum spinæ ferræ ab extremo flagello divulsæ, quam postea extraxit *Lamartinière*.

Ad secundum autem plurima facta notatu dignissima pertinent. Nempè constat corpus extraneum in œsophago retentum hunc ductum perforasse tracheæque penetralia subiisse; uti de acu narrat *Sue*; de vermibus *Schurigius*, etc., etc. Calculos pulmonares videre fuit granum milii, cicer, aut fabam mole adæquantes (*Morgagni*). Quin imò *Benivenius* et *Prevoti*, quos in testimonium vocat *Morgagni*, pariter quosdam observaverunt calculos pulmonares ex tracheâ tusse expulsos, quorum unus avellanam nucem æquabat volumine, alter superabat. Quid verò de illis dicam calculis crassiori mole tracheam lædentibus, de illo calculo, ex. gr. nucleo mali persici ferè pari, quem illustrissimò *Morgagni* ostenderat publicus quidam cursor? Vix credideris istos glottidem superare potuisse, quamvis *Morgagni* affirmet ab ægro perceptum fuisse et designatum iter calculi à dextro pulmone emergentis et non nisi validis conatibus expulsi.

Cruikshank ait cretaceas illas moles quæ in glandulis bronchialibus apparent tracheam intrare, ulceratis prius hujusce ductûs parietibus. Doctor *Hunter*, quum res anatomicas demonstraret, adstantium oculis subjicere solebat cricoideæ cartilaginis basim in osseum fragmentum conversam, quæ quidem tusse acerbissimâ missa fuerat, postquàm gravissimis symptomatibus causæ fuisset. Apud *Morgagni* legimus à viro quodam medico expectoratum fuisse ossiculum, cujus una facies concava atque æqualis, altera convexa et rugosa et de cujus origine magnoperè disputatum est. Homo quidam morbo Gallico affectus, tumore inflammatorio conspicuus in summâ sterni parte insidente, violenti suffocatione fuit correptus quæ non cessavit nisi expulso quodam osseo fragmento, ex sterni basi divulso tracheamque ingresso, ut plerique suspicati sunt (*Archives*). Refert *Pigrai* costæ cujusdam fragmentum tribus digitis latum, ab ipso ægri thorace veniens, per tracheam emissum fuisse. Kysti acephalocystides heparis vel pulmonum in viis aeris aliquando aperiuntur. Observatum est etiam anormales illas productiones è thyreoideo corpore in tracheam migravisse asphyxiamque peperisse. Omnes deniquè auctores mentionem egerunt de turundis aereum tractum subeuntibus per thoracis vulnera, quorum ad sanationem adhibita fuerant; quæ quidem pariter tusse rejecta. Ad hæc super addam glandem plumbeam stupamve sclopeto in pectus emissam et postea exscreatam. *Delius. Percy.*

De mobilitate atque immobilitate. — Corpora extranea aut mobilia aut immobilia sunt.

Quod si infrà glottidem pervenerint, levi simul superficie, modicis tum pondere, tum densitate fuerint, aut in altum aut in imum vicissim feruntur, descendente vicissim aut ascendente aeris columnâ: quod quidem à practicis notandum imprimis est atque doctoris *Favier* experimentis planè comprobatum.

Quædam autem corpora mediocri densitate, dùm in tracheâ permanent, circumfusam humiditatem, ut ità dicam, hauriunt ità ut intumescant et, primùm mobilia, modò ferè aut omninò immobilia evadant; sic, fabas in tractu aereò tumefactas plurimi viderunt, imò germinatam unam invenit *Riedlinus*.

Sæpiissimè idem corpus videre est vicissim mobile atque immobile esse, ità ut, postquàm per aliquod tempus in quodam tractûs aerii loco immotum permanserit, iterùm atque iterùm depellatur peregrineturque et iisdem demùm de quibus jàm suprâ dictum est vicibus sit obnoxium.

Alia verò corpora omninò immobilia reperias, sive laryngis cavum obtineant, illius quidem orificium superantia; sive in ipsius ventriculi cavo recepta fuerint; sive, quod rariùs evenit, tracheam obtinuerint; sive, quod frequentius, ad bronchorum alterutrum dextrumque præsertim pervenerint.

Plurimæ sunt causæ cur immobilia permaneant extranea corpora; 1° si in angustum sinuosumve ductûs aeri anfractum, ventriculum, ex. causâ, recesserint; 2° si mole ampliori aut inæquali superficie conspicua fuerint, veluti maxilla scombri pannusve de quo locutus est *Pelletan*; 3° si parte quâdam suimetipsorum parietibus tractûs aerii inserantur, uti narratum est de acû, ferreisque spinis.

De phænomenis corporum extraneorum introitum insequentibus. —

Si quis attentè consideraverit corpora in tractu aereo admissa, ea brevi animadvertet pluribus et variis se modis gerere.

Quædam etenim in ductum aerium vix illapsa subito expuuntur, neque ullam ab eis nisi minimam perturbationem patitur respiratio. Hic adanimadvertendum censeo corpora extranea tùm præsertim faciliùs expulsa fuisse, quùm per inferiorem tractûs aerii partem fuerunt admissa; neque satis ex anatomicis notionibus constat quomodo se res habere potuerit.

Crassiora autem corpora, quum aeris iter statim interceperint, asphyxiam subitam ipsamque mortem pepererunt.

Cæterorum denique introitus tusse acerbâ, vehemente, convulsivâ, imminente suffocatione, pavore, anxietate, atque aliquando raucâ vel extinctâ voce denunciatur. Formidandam illam symptomatum seriem excipit status ægri tranquillior, conquerentis tamen modicum et permanentem in quâlibet tractûs aerei parte dolorem : simul, ægrè ducitur spiritus ; peculiaris, aere tracheam et bronchos transcurrente, sibilus editur ; corrupta, rauca vox nonnunquam deficit ; tussis perstat.

Illis symptomatibus nova symptomata, rariùs quidem, accedunt ; materiei scilicet spumosæ vel mucoso-sanguinolentæ, meri etiam sanguinis exscreationem observare est, præsertim si corpora extranea acuminibus horrentia, asperave, densâque mole constantia occurrunt, ex gr. coccyx pulli gallinacei de quo mentionem fecit *Sue*, fragmentum osseum triangulare à doctore *Lescure* memoratum, aliud fragmentum à scapulo vituli divulgum, sicut nobis tradidit *Stalpart Van Derwiel* : Hisce in casibus hemoptoen supervenisse constat. Aliàs irritis ad rejicienda alimenta conatibus ægri laborant, aliàs difficiliter deglutiunt. Nonnunquam tandem, sed rarissimè, commorante corpore extraneo, minimè perturbatur vox aut respiratio nullusque dolor adest : sed, elapso vario temporis intervallo, suffocationis phænomena redeunt, sive riserit æger, sive tussiverit, sive primum in terram caput inclinaverit, sive nulla causa deprehendatur ; motibus convulsivis exagitur æger, violacea illius facies et livida, lacrymis madescunt oculi, sanguine turgent colli et frontis venæ quotiescumque aer expellitur, intumescit arteria aspera ; extremi artus frigescent et omnis deficit sensus ; quodquidem rarò nisi jam proximâ morte observatur.

Quum verò magis ac magis difficilè spiritum duceret æger, latera colli emphysemate invadi visa sunt. Hocce phænomena primus omnium notâsse videtur doctissimus *Louis*, atque ex eo natum

arbitratus est quòd, aere compresso, ruptæ bronchiales vesiculæ fuerunt, aer ipsum, in textu cellulari infusum qui lobulos pulmonales ambit, radices pulmonales invasit, indè mediastinum et tandem partem colli inferiorem. Narrat *Lescure*, quodam in casu, aer in pulmonis parenchymate restitisse neque ad partem usquè colli lateralem grassatum fuisse. Quin imò videre fuit aer, ruptis cellulis et superficie externâ pulmonum, pleuram invadere.

Ægrum ab omni malo vicissim levare atque urgeri facillimè quisque intelliget, dummodò priùs dicta in mentem revocet simulque attenderit : 1° tractum aereum non inter se pares diametros ubique præbere; 2° membranam villosam non sensibilitate eâdem ubique esse præditam. — Extranea itaquè corpora, 1° si in glottidis orificium angustum exquisitâque sensibilitate præditum impellantur, expirando aeri obstant, musculos prætereà glottidis constrictores ad convulsivè contrahendos inducunt; 2° si verò libera in ampliori arteriæ asperæ canali occurrant partique minùs sensibili contigua, leviter obstant quin aer expellatur; 3° si demùm teres planumque simul corpus extraneum, veluti nummus, valvulæ instar aget quæ aeris transitum permittit vel intercipit, prout transversalem verticalem vesitum obtinuit.

Si corpus extraneum in viis aeriis remanserit, mors indè consequi poterit, elapsis aliquot adhuc diebus; sive, situ hujusce corporis iterùm mutato, aeris transitus ad extremum usquè vitæ tempus omnino intercludatur; sive itineris pars quæ libera aeri superfuit angustior sit quàm ut satis aeris ad hematosim perficiendam transeat: tunc enim æger lentâ quâdam asphyxiâ interimitur. Prætereà obstare tùm possunt respirationi et inter asphyxiæ causas annumerari et pulmonis emphysema et ejusdem visceris congestio sanguinea et mucosæ spumæ quæ asperam arteriam ejus que ramos obstruunt. Hisce in casibus sæpenumerò ægri usquè ad mortem tusse continuâ, identidem recrudescente, urgentur neque spiritum ducunt nisi la-

boriosè et quodam cum murmure, ronco moribundorum haud absimili.

Quamvis ex corpore extraneo, in viam admisso quâ pabulum vitæ transire debet, mors proximè imminere videatur, tamen ex multorum observatione constat eadem hæc corpora, cùm in quâdam parte viarum aeriarum constiterint, pluribus mensibus imò etiam annis posse ibi commorari; verbi gratiâ, calculum tribus hebdomatibus restitisse tradidit testis *Pelletan*; avellanam nucem duobus mensibus *Thomas Bartholinus*; ossiculum quoddam quatuor mensibus *Stalpart Van Derwiel*; [plumbeam glandem anno dimidio idem *Bartholinus*; os acutum decem mensibus *Lescure*; cerasi nucleum anno toto *Eph. cur. nat.*; frustulum putaminis nucis avellanæ tredecim mensibus *Schurigius*; Lusitanicum nummum biennis et duobus mensibus *Hethsteterus*; Gallicum nummum aureum (un louis de 24 francs) quinque annis et quatuor mensibus *Louis*; exterius avellanæ nucis tegmen septem annis *Tulpus*; decem et septem annis coccygem pulli gallinacei *Sue*.

Quùm hæc corpora ita commorata sunt, tùm seriem adducunt symptomatum, quæ in primis ex loci ipsius quem occupant alteratione oriuntur.

Itaque si corpus in alterutro laryngis ventriculo seriem, inde nascitur irritatio perpetua et membranæ villosæ chronica inflammatio, quam postea ulceratio consequitur. Si verò malum ad laryngis cartilagine progrediatur, hæc in os vertuntur et deinceps corrodiuntur obscuro illo morbo qui, ossibus peculiaris, caries apud nosologos nuncupatur: illa autem mala produntur laryngo-phthiseos symptomatibus quæ hic describenda, ut opinor, suscipere non debeo.

Si verò corpus in bronchiali ramò constiterit, videre est abcessum in viciniâ conflatum et quidem in ipso pulmonis parenchymate; aliàs verò reperire est phthisim tuberculosam; semel etiam doctor *Manec* et meus frater in nosocomio vulgò dicto *la Pitié* pulmonis dextri atrophiam observavère. In plerisque harum observationum videmus,

corpore extraneo simul cum pure ex viis aëriis expulso, ægrorum valetudinem subitò ad melius vergere et spem curationis adducere; quæ quidem spes non diù superfuit, quippè quùm mors semper consecuta fuerit gravissimas alterationes, quas corpus extraneum attulerat.

Aliquot extranea corpora acuta, postquàm in tractum aëreum intromissa fuerint, ejusdem parietes perforaverunt et ad cutem usquè, trajectis variis corporis textibus, advenerunt; in observationibus enim ab Hevin collectis, videmus aristis gramineis aërias vias fuisse perforatas: idem ille Hevin dubitationem protulit de hoc transitu quarundam ex istis aristis; verumenimverò anginæ et imminētis asphyxiæ symptomata, quæ aliquot aliæ ex iisdem aristis genuerunt, dubitare non siverunt ipsi doctissimo Hevin quin hæ saltem vias suprà dictas percurrissent.

Fieri quidem potest ut corpus extraneum solidum vi caloris humani mollescat, aut muco dissolvatur: tùm autem intelligere facillimum est quomodò primùm omnia imminētis asphyxiæ symptomata adducat, deinceps verò mala suprà memorata non afferat: ità, à *Marcello Donato* accipimus matronam quamdam, admissâ in tractu aëreo pilulâ, per tres tantùm horas imminenti suffocatione laboravisse, postea à gravibus symptomatibus omninò fuisse liberatam.

De Diagnosi. — Si quis scripta chirurgiæ monumenta perlustraverit videritquequàm sæpissimè atque infelicitè practici, non satis certi corpora extranea vias aërias occupare, ægris abnuerint auxilia quæ mortem depullissent imminētem, quanti sit momenti diagnosis non inficiàs iverit.

Quòd si corpus extraneum impeditum os laryngis superius superet, digito in imum pharyngem introducto hocce corpus quodcumque sit agnoscetur. Si verò tenue corpus, perforatis violenter tegumentis, in vias usquè aërias penetraverit, illius præsentiam anterioris colli partis exploratio prodet. Levissimâ etenim ecchy-

mosi deprehensâ, morsui pulicis haud absimili, atque tenui tuberculo sub cute latenti obscure percepto, impulsus est *Lamartinière* ad incidendas molliores partes, ipso in loco quo infixâ erat ferrea spina, quam postea extraxit.

Postquàm corpus solidum, alimentarium nec ne, in isthmum gutturis ingestum fuit, si appareat subito tussis vehemens, convulsivâ imminente simul suffocatione, haud immeritò suspicandum erit vias aérias corpore extraneo fuisse occupatas. Quùm tamen eadem consequi possint si corpus in parte œsophagi superiore vel pharyngis inferiore permanserit, opportunum certè est exponere in quo inter se symptomata differant.

Inquirendum primum erit ab ægro vel adstantibus quâ mole constet corpus. Si tenue, probabile est illud in tractum aereum incidisse: nisi etenim acutum sit horrescatve asperitatibus, tenue corpus in ductu pharyngis atque œsophagi non consisteret, vel, etiam consistens, non respirationi, compressâ tracheâ, noceret. Sin autem ampliori mole corpus (uti, verbi gratiâ, nummorum fasciculus de quo narrat *Habicot*), illud putandum est vias aereas non subisse quarum orificio admitti non potuisset. Adde etiam, exceptis quibusdam rarissimis casibus, alimenta deglutiri, quoties corpus tracheam obtinet; difficile aut omninò non deglutiri, si œsophagum adierit.

Quòd si tumorem circumscriptum præbeat collum, constat corpus extraneum in œsophago adesse. Adhibendum tamen erit œsophagi catheter, uti inquiretur an œsophagus liber sit nec ne: Si quis illud neglexerit, in periculum incidet irritæ operationis peragenda, corpore reipsâ œsophagum obtinente; veluti chirurgo cæterum perito accidisse narrat *Bichat*.

Nihil frequentius praticos in errorem induxit quàm remissio priorum symptomatum, quæ status excepit tranquillior. Quis enim suspicetur illum hominem quem videt officiis vacantem quotidianis, puerum illum iterùm in ludis versatum haud vitandæ mortis

causam et sæpius proximæ in interiore tractu aërio inclusam gerere? Tùm attentè perpendenti respirationis phænomena manifestum erit corpus extraneum in tractu aëreo adhuc includi : ferè semper dolorem quemdam observare est , qui facilè ab ægro indicatur et loco ipsi respondet quem tenet corpus extraneum ; tenacem tussim , levem dyspneam , rancosam respirationem (signum cui maximam fidem adhibebat *Pelletan*) ; quam , stethoscopio adjuvante , faciliùs forsàn perceperis. Quoad emphysema partis colli inferioris spectat , rarò observabitur ; at , si supervenerit , magno erit ad diagnosim auxilio.

Quis credat quosdam fuisse practicos qui suffocationem corporum extraneorum introductu provenientem non secreverint à morbis internis ; asthmate videlicet humorali et convulsivo ? (*Mém. de l'Ac. de Ch.*) Humore catarrhali ? (*opus citatum*) ; pneumoniâ ? (*Pelletan*) ; pleuritide tandem ? (*Mém. de l'Ac. de Ch.*)

His faciliùs ignoscendum qui corpora extranea in viis aëriis jam dudum commorantia non agnoverint. Quidam , exempli gratiâ , vias aërias organicâ vel spasmodicâ læsione afflictas crediderunt , licet symptomata ex corpore extraneo penderent. Sic enim matrona , de quâ apud *Bartholinum* mentio fit , phthisi laborare dicebatur et tamen , corpore extraneo exeunte , omnia in æternum cessaverunt symptomata. Ità pariter judicatum erat quemdam ex ægris à clarissimo *Louis* citatis asthmate premi , quandiù nummum in arteriâ asperâ retinuit. Alii autem , quum reipsâ corpus extraneum quamdam læsionem organicam , phthisim , verbi gratiâ , suscitaverit , hanc ipsam agnoverunt , minimè verò causam. Cùm ità se res habeant , in hoc potissimùm chirurgi animus intendi debet , ut certo sciat an olim æger corpus extraneum in tractu aëreo admiserit.

Quòd autem spectat corpora per ulceratas parietes in vias aërias ingruentia , illa profectò agnoscere difficillimum esse affirmaverim. Itaque , si quis repentè suffocatione corripitur , inquirendum erit an quidam lateat morbus undè consequi potuerint ulceratio et per-

loratio tractûs aerii, itâ ut corpora extranea eundem tractum invaserint.

Corpus extraneum larynge in ipso contineri indicatur, si ab ægro dolor molestiave in alterutro laryngis latere percipiatur, extinctâ simul vel raucâ voce supervenientibusque deinceps chronicæ anginae laryngeæ vel laryngo-phthiseos symptomatibus; nulli verò signorum eorum fidendum est magis quàm dolori in loco circumscripto insidenti : illo itidem dolore denunciatur corpus extraneum in tracheâ adesse. Sin autem in broncho constiterit corpus extraneum iterque aeri intercluderit, credo fore ut, in illo pectoris latere quod broncho obstructo respondet, respirationis murmur audiat inane vel nullum, prout plus minùs ve bronchus impeditur; dùm contrâ in altero pectoris latere puerilis respirationis strepitus exaudietur : Hoc verò observatione comprobari decet.

Ad agnoscendam corporis mobilitatem plurima signa ab auctoribus commendata fuerunt; si dolor peregrinetur; si identidem recrudescant suffocationis phœnomena, sive riserit æger, sive tussiverit, sive corpus suum moverit. Ad hæc adjecerunt auctores sæpissimè ægrum conscium fuisse corporis, in tractum aereum alternis vicibus ascendentis descentisque. Quod ad mobilitatem ipsam corporis denunciandam spectat, prædictis signis et præsertim ultimo fiducia debetur : si verò signa illa desiderentur, non ideò concludendum, ut opinor, corpus extraneum immobile, à fortiori non concludendum istud corpus parietibus firmè adhærere.

De Prognosi.—Omnia quæcumque ad prognosim pertinent haud recensere et sigillatim enarrare possim quin simul, mutatis tantùm verbis, easdem res referam quas suprâ enumeravi, quùm de symptomatibus variisque perturbationibus actum est. Tùm autem ex ipsâ rerum expositione judicare quisque potuit, quid periculi ex corporibus extraneis oriatur. Itaque, quædam solummodò generalia proposita de prognosi proferam.

1° Ferè semper , ex admissio in viis aereis corpore extraneo gravissima oriuntur pericula.

2° Apud pueros asphyxia magis instat ; quod forsàn referendum ad angustiozem laryngis rimulam , arctiozem tracheam , exquisitiozem demùm partium earum sensibilitatem.

3° Minori periculo obnoxius æger , si corpus in alterutro laryngis ventriculo constiterit , quàm si glottidem transierit.

4° Quòd si corpus glottidem subiverit et mobile in tracheam vagetur , inagis reformidanda asphyxia quàm si descenderit usquè in bronchum illique adhæserit , sed magis valet operatio ad ægri salutem.

5° Majus periculum ab istis corporibus quorum is textus est ut facilè in humido viarum aeriarum recessu intumescant.

6° Minus periculum , si ea est corporis natura ut dissolvi facilè possit ; dummodò semel dissolutum membranam villosam , veneni more , non offendat : quod quidem ad meam thesim minimè pertinere arbitror.

De Therapeiâ. — Quotiescunque corpus extraneum peracutum in vias aerias perventum est idemque corpus parte quâdam suâ ipsius cutem vel leviter subleuat , decet , uti à *Lamartinière* et *Sue* jussum actum que est , sublata atque eminentia tegumenta incidere , corpus nudatum deinceps forcipibus arripere atque extrahere.

Si corpus extraneum partim laryngem introierit , partim ipsius orificium superet , chirurgus non priùs quidquam incipere debet quàm ut corpus , digitorum forcipumque incurvatarum ope , extrahere tentaverit.

Intromisso in vias aerias extraneo corpore cujus ea natura est ut facilè dissolvatur , si nullæ graviores inde oriantur perturbationes corpus que tractûs aerii parietes corrodere , venenorum more , nequeat , expectandum cunctandumque erit.

Sin autem corpus neque , tegumentis sublatis , prosiliat , neque laryngis rimam superemineat , neque faciliùs mollescat liquescatve ,

quid tunc chirurgus agat? Numnam ad corpus illud expellendum tussis, vomitusve sternutationisve conatus exsuscitabit? Quancquam in commentario *Hevin* legatur (*Mém. ac. de ch.*) puellulam quamdam pruni nucleum expulisse, concitatâ tusse per *acre medicamentum*; quancquam, ut refert *Riedlinus*, adolescens è larynge pisum rejecerit, postquam; haustâ dosi satis magnâ olei, concitatus fuerit vomitus; quancquam puer alius ab eodem *Riedlino* citatus è tractu aereo ossiculum quoddam extruserit, postquam ad sternutandum coactus fuerit, insufflato in nasi cavum convallariæ majalis pulvere; quancquam non nulla alia similia; attamen illustrissimorum chirurgorum sententiâ fretus, existimo ab illâ agendi ratione cavendum esse; nempè indè oriri potest ut, mutato situ, corpus impellatur ad orificium glottidis in quod impingitur (sive illud convulsivè contrahatur, sive infaustè corpus sese transeundum offerat), hîcque remanendo asphyxiam citissimè pariat; evenire etiam potest ut corpus minimè moveatur magnaue temporis fiat jactura. In hoc præsertim constat curatio ut tractûs aerii parietes ferro aperiantur corpusque extraneum huncce per hiatum arte creatum extrahatur. De illâ quidem jamjam dicturus sum operatione, cui nomen bronchotomiæ tributum.

Quo tempore bronchotomiam adhibere deceat? Ubi constat corpus extraneum adesse, statim bronchotomia adhibenda est. Quàm necessaria sit hujusce præcepti observantia jactitare supervacaneum est, si præfocatio immineat. Quòd si paululùm æger à symptomatibus resipiscat, non ideò cunctandum est; namquè intereà loco moveri potest corpus extraneum asphyxiamque gignere. Adde bronchos muco obstrui, in pulmone congestionem atque emphysema supervenire posse operationemque tunc peractam, etiamsi feliciter corpori extraneo viam aperiat, tamen salutem ægrorum non inservire; uti constat ex observationibus professorum *Pelletan* et *Desault*. Quod si contrà cuncta symptomata omninò cessaverint, tunc cunctandum; sed ideò tantùm cunctandum est quòd, remissis omninò symptomatibus, diagnosi incerta fiat. Etenim accidisse possit ut corpus extraneum.

spumosis et sanguinolentis commixtum sputis expulsum fuerit, vel, inscio ægro, deglutitum motus inter convulsivos. Itaque inutilis plerumque fiat operatio. Obscuris hisce in casibus chirurgo cavendum erit ne temerè agat, expectandumque erit donec nova apparuerint symptomata.

Si corpus extraneum alterutrum in bronchum prolapsum esse atque in eo infixum hæsisse constaret, certè ab omni operatione abstinere deceret; sedenim, quùm chirurgus corpus in broncho adesse solummodò suspicetur, quùm corpus idem broncho infixum hæsisse nè suspicetur quidem, non aliter agendum erit ac si corpus liberum esse constaret. Atquæ, experimentis doctoris Favier nonnè comprobatum est corpora in bronchis altiùs recondita emersisse et per vulnus exterius exiisse? Nonnè plurimis constat observationibus extranea corpora, immobilia primùm, intrâ viginti et quatuor horas, ad vulnus iter sibi fecisse et aliquandò transiisse?

Quamvis operatio minùs faustè succedat, si seriùs adhibeatur, præsertim apud pueros; attamen non ideò inutilis habenda est. Sic professori *Pelletan* planè successit operatio, post sex hebdomades in juvenem peracta viginti et quatuor annos natum gerentemque in tracheâ globuli formam.

Etiam si plures menses vel anni effluxerint ex quo corpus extraneum tracheam intravit, non rationi repugnabit, ut opinor, quin bronchotomia adhibeatur, si ex dolore circumscripto suspicari liceat quem locum obtinuerit corpus extraneum, redeuntibus interdùm suffocationis symptomatibus. Ægri, de quo *Sennert* verba fecit et qui, postquàm per tres menses suffocationis symptomatibus obnoxius permanserit, expulit tandem cerasi nucleum mali causam, is erat status ut operatio permitteretur. Idem dicendum de puellâ, quæ coccygem pulli gallinacei in tracheam admiserat, atque plures per annos dolorem modò gravem modò leviozem perpessa est circâ locum quem corpus extraneum obtinuerat, antequàm in pulmones descenderit. Quin imò *Louis*, cum pluribus aliis chirurgis vocatus ab homine

quatuor ab annis nummum aureum in tracheâ gerente , uti inter se consultarent quid agendum esset , censuit mortem operatione averti posse atque non possum non referre ipsius verba : « Quelqu'un , dit- » il , crut combattre péremptoirement mon jugement par un argu- » ment *ad hominem* , en me demandant si j'oserais faire l'opération que » j'avais proposée : à l'instant même , répondis-je , et en votre pré- » sence. »

Verum enim verò , si organorum parenchymata corpore extraneo jam dudum altè lædantur ; si , verbi gratiâ , pectoris auscultatione edoceamur ulceribus pulmones corrodi , bronchotomiâ uti non jam licebit quàm , extracto vel corpore , perstaret morbus qui non arte debellaretur.

Quo loco bronchotomiam adhibere deceat ? Incidere chirurgus potest laryngem , tracheam vel utrumque ; Indè laryngotomia , tracheotomia , seu laryngo - tracheotomia.

Corpore suprâ glotidem sito , laryngotomia adhibenda est ; infrâ laryngotomiâ , tracheotomiâ , vel laryngo-tracheotomiâ corpus extrahi potest : quam verò cæteris auteponere deceat chirurgus providebit.

In eo constat tracheotomia ut , mollioribus incisîs primùm partibus , longitrorsùm tracheæ pars media atque anterior ità dividatur ut corpus extraneum faciliè exeat. — Illi operationi plurima exprobranda sunt : 1° Quòd arteria aspera parte penitiori recondita jaceat quàm ipse larynx ; præsertim si eam inferiùs consideraveris , propter pro-siliens sterni manubrium. 2° Quòd venæ thyreoideæ inferiores , impeditâ respiratione , intumescens descendentes que antè tracheam ferè necessariò , tractante chirurgus , dividantur ; (celeberrimus quidem *Desault* divisis existis venis hæmorrhagiam oriri vidit , cui sistendæ impar , abstinere coactus est ab operatione absolvendâ). 3° Quòd , angustiore apud pueros tracheâ vel nimiâ apud quosdam colli crassitudine , difficillima evadat operatio. 4° Quòd aliquandò hujusce regionis vasa anormalem in modum nascentur et distribuuntur ; sic ,

verbi gratiâ, arteriam quamdam thyreoideam mediam inferiorem vidit *Neubord* præ tracheâ ascendentem ; truncum brachio- cephalicum *Burns* observavit attingentem glandulæ thyreoideæ oram inferiorem ; carotides ambas eodem trunco editas *Scarpa* atque idem *Burns* viderunt , ita ut sinistra altius orta antè tracheam altius transiret ; dextram tandem arteriam carotidæam præ tracheâ in obliquum ascendentem visam esse traditum est. 5° Quòd periculum sit lædendæ subclavicularis venæ, si longiùs in inum incidatur.

Quum itaqùè tot et tanta obstent tùm agendæ tùm feliciter successuræ operationi , illam . quam solam veteres noverant pluresque recentiores faustè adhibuerunt, rejiciendam, in præsentì scientiæ statu, censeo ; nisi tamen æger dolorem stabilem sentiat ad mediam tracheam simulque chirurgo compertum sit in vias aerias intromissum fuisse corpus extraneum, tali formâ quali facilè trachæ parietibus infixum adhæreat.

Nihil jam superest nisi ut laryngotomiam atque laryngo-tracheotomiam inter se conferamus. Altera constat ex incisâ verticalites parte mediâ cartilaginis thyreoideæ ; altera verò, à professore *Boyer* jussa , ex ineisis pariter cartilagine cricoideâ atque superioribus duobus tribusve trachæ annulis.

Utraque hæmorrhagiæ parùm obnoxia, nisi lædatur vena jugularis anterior, non quidem exigua. Cùm verò illud in utroque accidere possit, manifestum est læsionem illam nihil valere ad æstimandum utra sit præstantior. Major autem in operatione laryngotomiæ peragendâ difficultas, si conversa in os fuerit cartilago thyreoidea ; attamen multùm abest ut propter hoc solum, prorsùs repudietur illa operatio. Ex eâ deindè consequi potest ut lædatur unum ex ligamentis inferioribus glottidis , vel rauca vox fiat.

Laryngo-tracheotomia contrà in eo tantùm deficere videtur quòd dividatur pars media sive Isthmus corporis thyreoidei. Sed illa pars sæpiùs exilis vasisque exiguis conspicua, mediâ parte. Eò tamen præstat laryngo-tracheotomia quòd incisio corpori extraneo sit

proxima atque, si necesse sit sectionem in imum producere ad attingendum corpus extraneum parietibus infixum, ignorante prius chirurgo, magis conducat inferius incidisse.

Statuimus quid agendum sit, quandò corpus aut suprà aut infrà glottidem steterit; quid autem faciat chirurgus, inscius loci à corpore alieno occupati? tunc etiam laryngo-tracheotomià libentiùs uteretur; quoniam tunc liceat aut laryngem aut tracheam scrutari.

Quod autem ad ægri situm attinet, oportet quantum fieri potest, ægrum ità reponi ut quàm paucissimum patiatur angorem. Si nihil obstat quin optimum eligas, æger resupinus jacebit capite retrò paululùm demisso, sed collo nihilominùs obliquo, nè sanguis in vulnus defluat. Ministri aliquot ægrum hoc in situ retinebunt.

Chirurgus stans à dextris exploratur marginem superiorem et inferiorem et angulum anticum cartilaginis thyreoideæ, necnon cricoidei anteriora, trans partes molliores, nisi crassum vel tumescens insolitè collum obsteterit.

1° Tunc, si *tracheotomiæ* operatur, in medià corporis lineà, scalpellum rectum vel convexum ità dirigit ut à parte laryngis inferiore usquè ad sternum dividatur cutis, dein superficialis colli fascia, demùm cellulosus textus qui musculos sterno-hyoïdeos et sterno-thyreoïdeos utriusque lateris conjungit. Tunc temporis, ope indicis digiti asperæ arteriæ situm agnoscas, inquire annon occurrant insoliti artierarum pulsus, tracheam denuda, quo quidem in operationis tempore vulgò dividuntur venæ thyreoideæ inferiores. Primùm omnium, priusquàm ulterius procedas, sanguinis effluxui obstandum, ligaturâ interpositâ; rarò enim hoc in casu poterit æger ità altum suspirium ducere ut sistat venosa hæmorrhagia. Antequàm asperam arteriam divides, magni refert ut manu alicujus ministri hic ductus immobilis permaneat, nè scalpellum effugiat, quo quidem accidente vulnerari faciliè potest alterutra ex carotidibus arteriis. Nè autem lædantur majora vasa, in parte colli inferiore sita, prudentiùs incidere ex imo ad summum quam ex summo ad imum.

Chirurgus sinistro pollice dextrum asperæ arteriæ latus continet, et in parte anteriore indicem digitum ita collocat ut recto scalpello dux sit futurus, tunc pungit membranam quæ inter duos cartilagineos annulos interest; ut incisio quantum decet pateat, utendum scalpello cujus extrema pars in globulum exit (*bistouri boutoné*) vel recurvis forficibus clarissimi *Percy*. Haud meminisse videntur auctores erroris cujusdam in incidendâ tracheâ semel observati et de quo mentionem fecit prof. *Fizeau*, in *Journ. de med. chir. et pharm.* Hic error adeo notabilis mihi visus est, ut prof. *Fizeau* propria verba referam. « *Si après avoir ouvert la trachée artère, soit avec le bistouri, soit avec le laryngotome, on introduit une sonde cannelée dans cette ouverture pour l'agrandir, en incisant les anneaux de la trachée artère, il peut se faire que l'extrémité de la sonde s'engage entre la face interne des anneaux cartilagineux et la face externe de la membrane muqueuse..... Nous avons vu il y a peu de temps un cas de cette nature; le sujet d'ailleurs atteint d'une maladie essentiellement mortelle, fut victime d'une semblable erreur, qu'on ne reconnut qu'à l'ouverture du cadavre.* »

2° Si *laryngo-tracheotomia* necessaria visa est, incidenda cutis ex inferiore parte cartilaginis scutiformis usque ad unciam infra cartilaginem cricoideam. Colli superficialis fascia et musculorum sternohyoideorum intervalla dividuntur, sicut supra. Si corporis thyreoidei Isthmus primos tracheæ annulos tegat, secatur, ligantur divisæ arteriolæ, partes manu ministri continentur, index digitus in membranâ cricoideâ positus ducit scalpellum qui infigitur præter superiorem cartilaginis cricoideæ marginem, ad vitandam læsionem cricothyreoideæ anastomoseos; cartilago cricoidea et primi asperæ arteriæ annuli dividuntur scalpello vel forficibus clarissimi *Percy*.

3° In *laryngotomiâ* autem cutis inciditur à parte laryngis superiore usque ad inferiorem et semper quidem in mediâ corporis lineâ; scalpellus deinceps dividit membranam cellulosam, quæ conjungit margines interiores musculorum subcutaneorum; dein interval-

lum amborum sterno-hyoïdeorum; occurreret aliquando et deprimeretur sinistrorsum cornu medium corporis thyreoïdei; larynx manu ministri continetur; membrana crico-thyreoïdea propter marginem inferiorem cartilaginis thyreoïdei dividitur; cartilago inciditur ex imo ad summum et sedulo quidem in mediâ lineâ, seu ope scalpelli globuliferi, seu scalpelli acuminati, quem dirigas specillo sulcato. Si, ob adultam vel seniore ætatem, cartilago scutiformis in os mutata est, quidam artis magistri putant hoc operationi omnino ob stare. Mihi quidem in nonnullis tentatis experimentis, accidit semper ut illam, forficibus validis instructus, dividerem apud seniores mulieres modicâ difficultate, maximâ verò apud homines ætate pro vectos. Putavit nostras Bichat scalpellum ex optimo calyce conflatum in omnibus casibus ad cartilaginem ossificatam incidendam valere. Hoc ergo vel illud instrumentum (forfices vel scalpellum) conducere opinor.

In laryngotomiâ et laryngo-tracheotomiâ, oportebit, antequàm intervallum musculorum supràmemorum dividas, attentè considerare an vena jugularis anterior mediæ corporis lineæ ita proxima sit ut lædatur; in quâlibet bronchotomiæ operatione chirurgus non debet oblivisci quanti referat ut ductum aerium incidat, siccis omnibus partibus; quod quidem assequetur sanguine spongiâ attentè deterso et vasis omnibus sanguinem fundentibus ligaturâ comprehensis. Hæc enim si omiserit, fieri potest ut sanguis, in asperam arteriam defluens, cæteris accedat quæ vitam ægri in periculum adducunt. Attamen notandum est in operatione ad extrahendum corpus extraneum constitutâ hoc minus metuendum esse quàm quum angustum iter tantummodò aperitur aeri, tùm quia æger facîle evomit ex lato vulnere sanguinem aere ex pulmonibus reduce propulsatum, tùm quia, aeris transitu in pulmones redintegrato, respiratio sine ullo impedimento fit; et constat respirationis facilitatem maximùm conferre ad supprimendas venarum hæmorrhagias. In casu quodam, quum æger in articulo mortis esset ob sanguinem qui in asperam arteriam defluebat, *Virgili* vitam hujusce

ægrî servavit , inciso amplius hoc ductu , qui primum inter duos tantum annulos apertus fuerat. Si , imminente asphyxiâ , citissimè incisæ fuissent viæ aeris nec sat temporis fuisset ad exsicandos omnes hæmorrhagiæ fontes ; si , inquam , operatione perfectâ , sanguis in asperam arteriam deflueret et periculum asphyxiæ afferret , oporteret exemplo prof. *Roux* , hunc sanguinem illicò foràs attrahere , ore applicato ad hiatum asperæ arteriæ , et deinceps ægrum ità reponere ut sanguis ex vulnere fluens foràs suo pondere deferatur.

Sub finem operationis , videre est sæpius corpus extraneum sponte suâ exire atque aliquoties sat procul exilire. Si inter vulneris labra tantummodò feratur , forcipe extrahetur. Forcipes ad dilatandum , si opus fuerit , vulnus , inserviunt.

Si corpus extraneum sedeat in alterutro ex laryngis ventriculis , tentandum est illud arripere forcipe leviter recurvo et per vulnus extrahere , vel , si vanum sit hoc tentamen , repellendum est corpus ad pharyngem , ut fecit *Pelletan*. Si corpus maneat infrâ aperturam et cerni tamen possit , adhuc captandum est forcipe et favendum etiam , si necesse sit , huic investigationi , amplificatâ deorsum asperæ-arteriæ incisione , quantum prudentia sinet. Si inferius et quidem immobile steterit , tentabit etiam chirurgus id loco movere ope instrumenti flexilis in globulum desinentis aut etiam in speciem hami obtusi. Sed si , post aliquot hujusce modi inquisitiones , corpus loco non moveatur , non insistendum est huic agendi rationi , nec desperandum de exitu spontaneo corporis , ut suprâ diximus ; vulneri linteum tenue admoveere decet , ægrum que ità reponere ut horizontalis fiat trachei ductus. Etenim videre fuit , prono ægrî capite , calculum (un petit caillou) rotundum , illicò ex trachæa exiisse. Oporteret , quum corpus extraneum exire moratur , ejus expulsionem provocare , adhibitis sternutatoriis medicamentis , etc.

Si autem corpus extraneum post operationem subito exierit nec sanguis in tracheam defluerit , nulla obstant quin ità agas ut labra vulneris illicò coalescant. Tamen prof. *Boyer* , metuens interiorē

hæmorrhagiam, mavult vulnus sine apparatu relinqui ad crastinum usquè diem ; tùmque citam partium coalitionem obtinere , ope fasciolarum emplasticarum ; vulneri vulgò cicatrix obducitur die vicesimo aut trigesimo. Hæc autem incommoda operationem Bronchotomiæ præcipuè insecuta sunt , scilicet læsio quædam vocis , aeris parva fistula , quæ vario tempore permanserunt.

Si quis meminerit quàm feliciter successerit aspiratio, in exemplari suprâ citato, approbandos existimabit illos qui, per orificium laryngis superius accommodatique instrumenti ope, liquida exhaurire tentaverunt aeris iter intercludentia. Huic autem agendi modo, qui præterèa restituendæ respirationi, insufflato aere, favet, adjungi profectò deceret situm convenientem, medicamentaue tussim vel sternutationem concitantia : iis nempe, si ad curandam asphyxiam à liquidorum affluxu ortam adhibeantur, non eadem exprobranda sunt quam cùm ad extraneorum corporum solidorum therapeiam spectant.

FINIS.